

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Quomodo omnia in gloriam Dei sint facienda?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

capitur sensibus, tamquam sui iudex. Neque enim populares opiniones pro mercede aliqua requirit, neque pro supplicio pavet. Itaq, quo minus sequitur gloriam, eo magis super eam eminent. Nam qui gloriam requirunt, ipsa ea merces presentium, umbra futurorum est, qua impedit vitam aeternam.

CAPVT XXI.

Gloriam Deo debitam, Deo dandam, immò Deum in gloria appetenda imitandum.

I.

Inc multa deducuntur pia corollaria. 1. Cùm gloria, inter omnia externa bona, sit summum bonum, eam meritò deberi Deo summè excellenti, ac summè bono; ad cuius proinde maiorem gloriam Sanctissimi quique omnia fecerunt, ipso Apostolo ita suadente: *Sive ergo manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* Quod consilium plurimi sequuntur, qui saltem virtute, si non actu, omnia sua in Dei gloriam referunt; quamquam aliqui saltem die Dominico omnia seculuræ hebdomadis opera; aliqui singulis diebus manè, totius diei negotia; aliqui singulis horis offerant. Tertullianus, & D. Hieronymus testantur, olim, apud Christianos moris fuisse, vt initio operis cuiusq; se se cruce signarent, quasi dicerent: *Hoc opus fiat ad gloriam Dei, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Et quidem orationes, ieiunia, eleemosynæ, aliaq; virtutù opera facile ad Dei gloriam fieri possunt; sed quarit D. Basilius, quo modo quis ad gloriam Dei possit manducare & bibere? & respondet: Si beneficiorum Dei memor, ita animo & corpore sit compositus, vt non tamquã securus omnino manducet, sed vt qui inspectorem habeat Deum; & si proponat, non vt ventris mancipium, ob voluptatē, manducare, sed tamquã operarius Dei, vt vires habeat ad fortùs ei seruiendum, & opera atque mandata Christi exequendum; quod est comestionem & potum in Dei laudem, non ad voluptatem referre. Qua de causa idem S. Pater alibi, recitatis illis Apostoli verbis, *Sive comeditis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia ad gloriam Dei facite,* hæc subiungit: *Accumbens mensa, ora: esitans panem largitori gratiam rependite*

1. Cor. 10. 31.

Tertullian. lib. de corona milit. S. Hieron ep. ad Eustoch.

S. Basl. in breuior. regul. 196.

S. Basl. homil in Iulit tam martycem.

rependito: bibis vinum, memento eius, qui illud tibi dedit ad latitiam, & infirmitatum solamen; tunicam indueris, gratias agito benigno datori; sufficis in calum, & siderum pulchritudinem, procide Deo, & cole eum, qui cuncta hac in sapientia condidit: pari modo, oriente sole, & occidente, in somno & vigilia, Deo gratias age, qui hac omnia ad tuum commodum creavit, & ordinavit, ut creatorem agnoscas, ames, & laudes. Ad hunc modum cætera quoque omnia possunt actu ad Dei gloriam referri, & referuntur à multis. Haud tamen ex præcepto; quamvis D. Thomas doceat, ex præcepto hominem aliquando se, & omnia in genere, ad Dei gloriam, tamquam ad ultimum finem referre debere. Sed D. Paulus non loquitur de vno aut altero actu, cum dicat: *Omnia ad gloriam Dei facite*. Alij igitur, ut D. Anselmus & D. Ambrosius, qui præceptum putant illis verbis contineri, ea de aptitudine exponunt & habilitate, quasi dicat Apostolus: Ita manducate, bibite, omniaq; facite, ut apta & habilia sint ad gloriam Dei promouendam, seu ut nemo offendatur aut scandalizetur, sed potius, ut ea videntes, vel audientes ædificentur. Quod vero Deo tantò magis debetur, quia id falsis Numinibus gentes censuerant faciendum. *Asunt enim, Arnobio teste, sacra hac honorandis esse instituta caelestibus, & ea quòd faciant, honoris ergo facere, & his numinum potentias auctitare. Quid si similiter dicant evigilare sese, atque dormire, deambulare, subsistere, conscribere aliquid & lectitare, ut honorem dijs habeant, & dignitatibus eos faciant ampliores? Quam artem Ethnici nõ habuerunt, habent autem, & didicerunt à S. Paulo Christiani, quorum tota vita Deo est consecrata. Quin etiam Iudæi habuerunt. Ita enim legitur: Iudas verò, & qui cum eo erant, invocato Deo, per orationes congressi sunt: manu quidem pugnantes, sed Dominum cordibus orantes, prostraverunt non minus triginta quinque millia, presentia DEI magnificè delectati.*

2. Corollarium & illud ducitur, Deo non solum deberi honorem ac gloriam, sed etiam Deum (etsi nostra gloria non egeat) & jure, & sine omni vitio gloriam à nobis expetere. Si enim gloria virtuti debetur, debetur ea utique summæ virtuti. Hinc apud Malachiam ait: *Filius honorat patrem, & servus dominum suum;* si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus? & si Dominus ego sum, ubi

1i 2

S. Thom. 1. 2.
q. 100. art. 10.
ad 2.

Arnob. lib. 7.
adverf. Gent.

2. Machab.
15. 26.

II.

Malach. 1. 6.